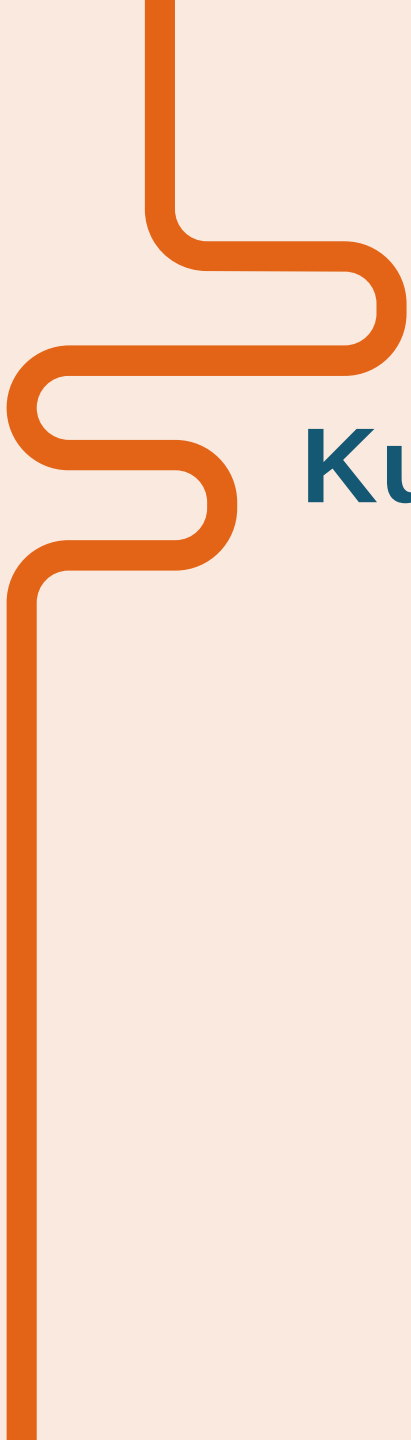

Kulutusjousto ja energiaköyhyys kyselytutkimusdatassa – alustavia tuloksia

Outi Pitkänen (& Kaisa Matschoss)

Kuluttajatutkimuskeskus

Helsingin yliopisto

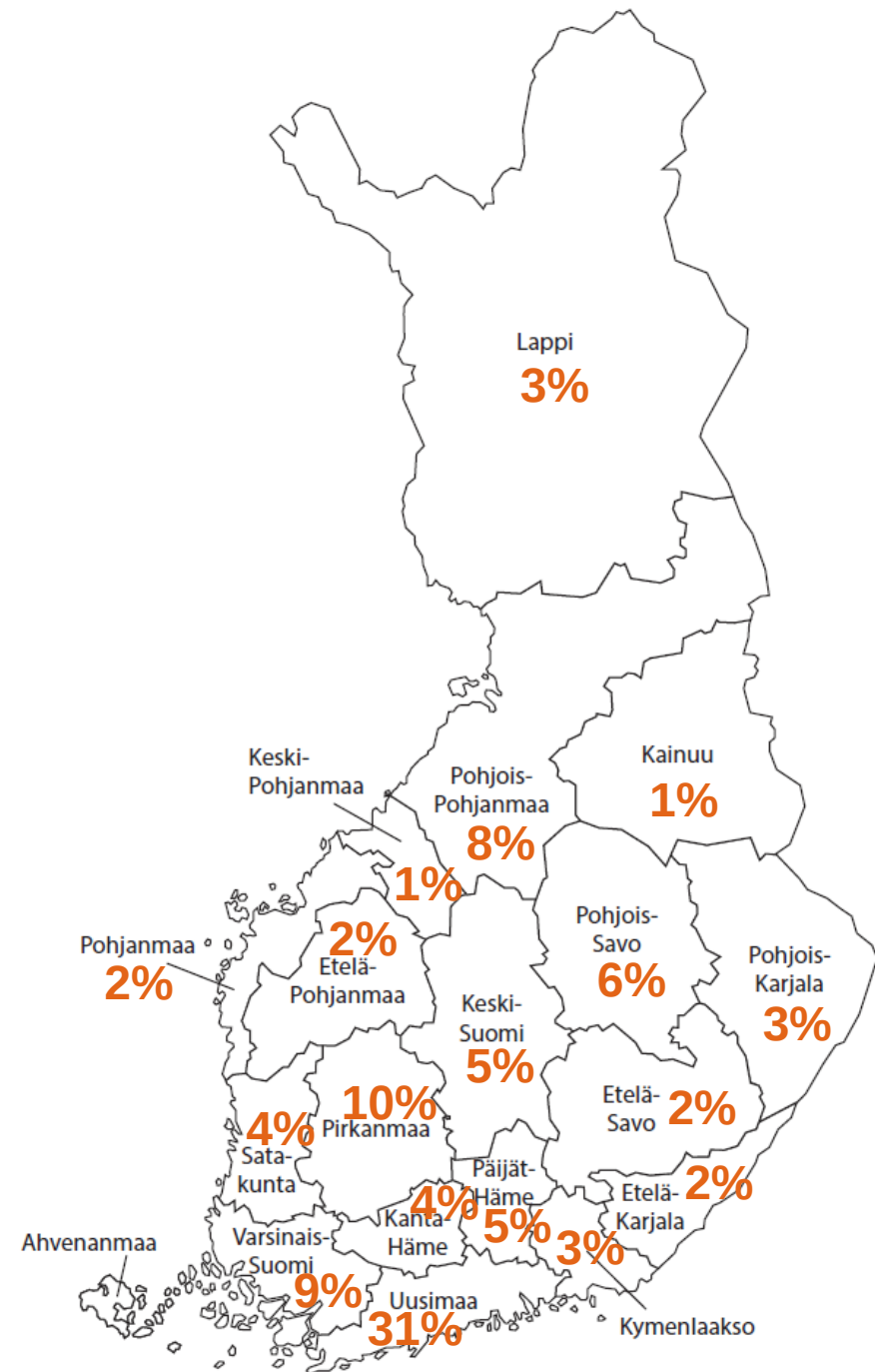
9.9.2025

Flaire-kyselytutkimus

- Toteuttanut Taloustutkimus 29.1.- 6.2.2025
- Vastaajia 1826 hlö
- Edustava sukupuolen ja iän mukaan
 - Ikä: 18-94 vuotta
- Maantieteellisesti edustava

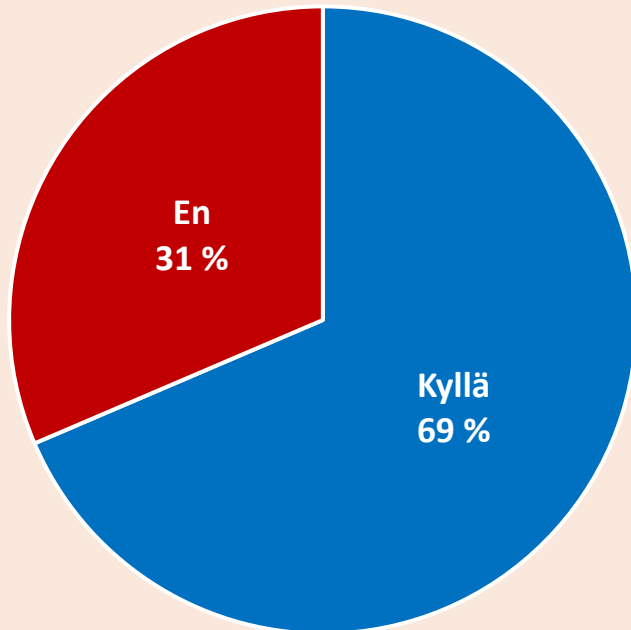
Teemat

- Taustoitus: Koti ja energia
- Kulutusjoustotoimet ja -teknologiat
- Energiaköyhyys & haavoittuvuus
- Kulutusjoustopalveluiden tai -teknologioiden hankkiminen

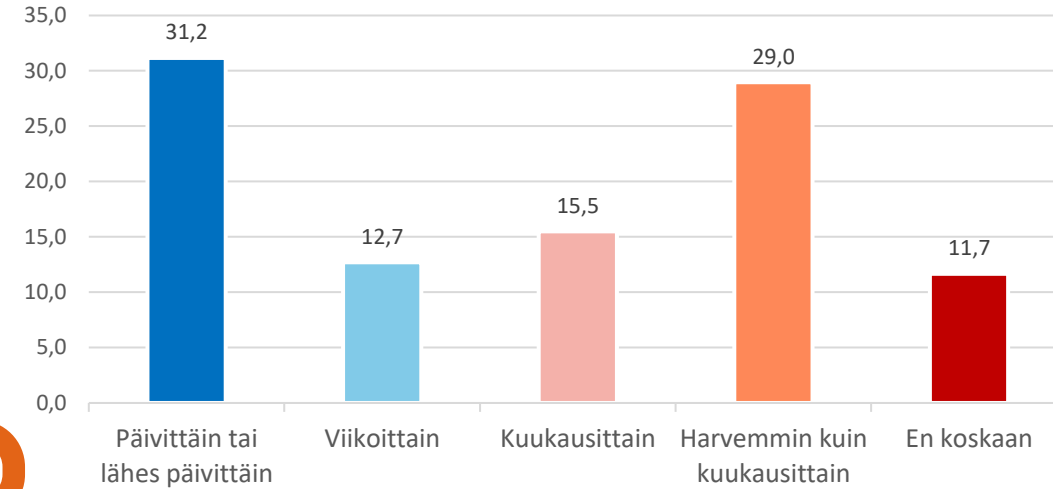

Edellytyksiä kulutusjoustolle

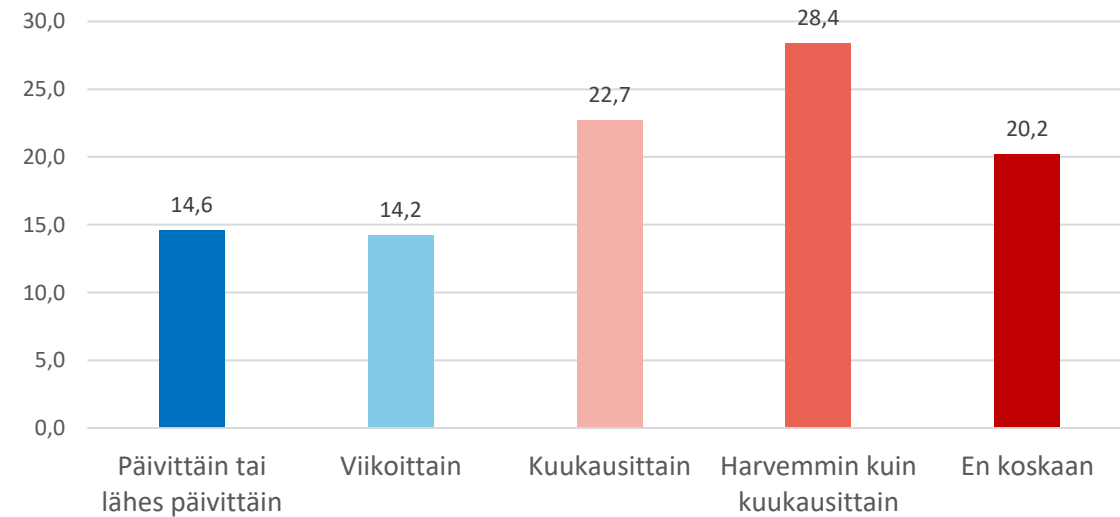
Oletko kuullut kulutusjoustosta aiemmin?

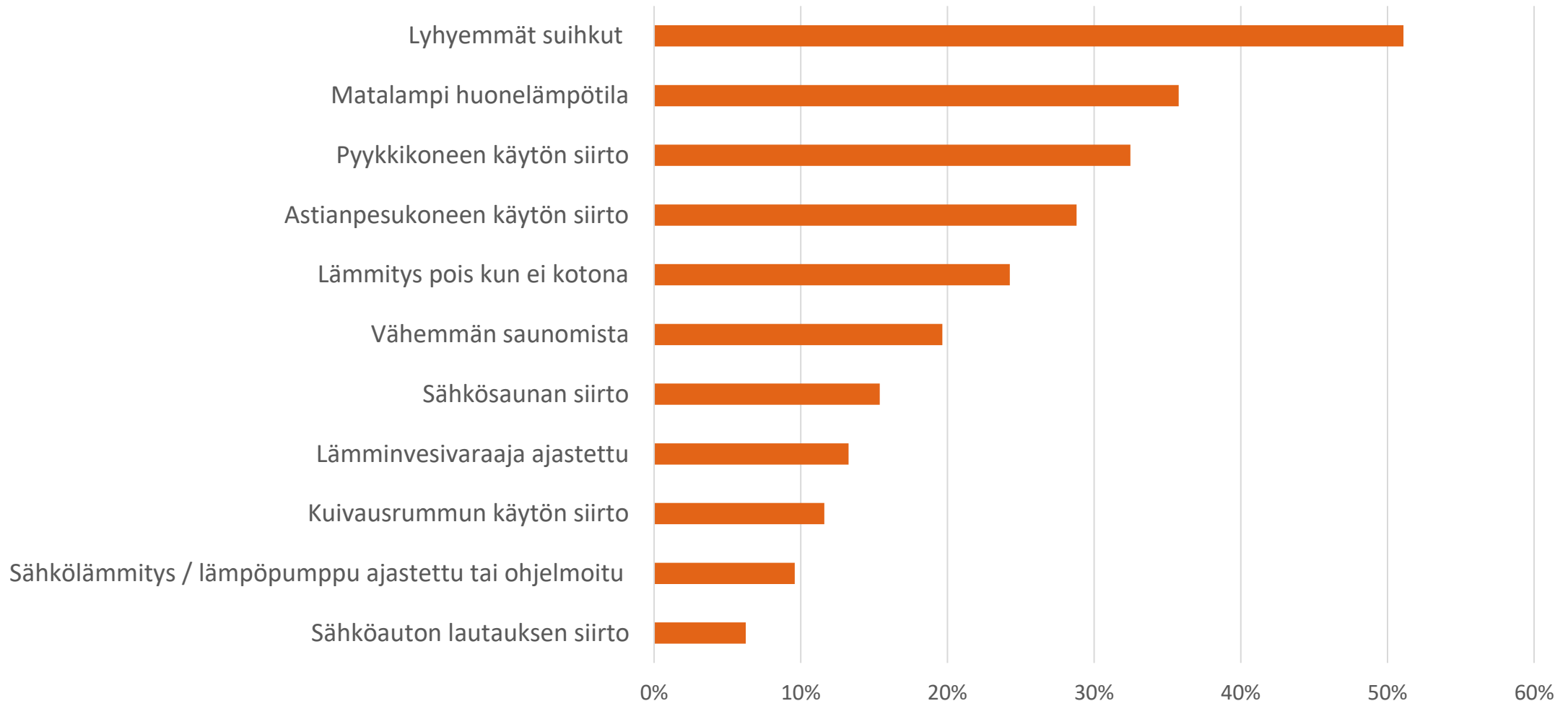
Kuinka usein kotitaloudessasi **seurataan** sähkön hintaa?
(%)

Kuinka usein kotitaloudessasi **seurataan** sähkönkulutusta
(esim. energiayhtiön tarjoaman palvelun kautta)? (%)

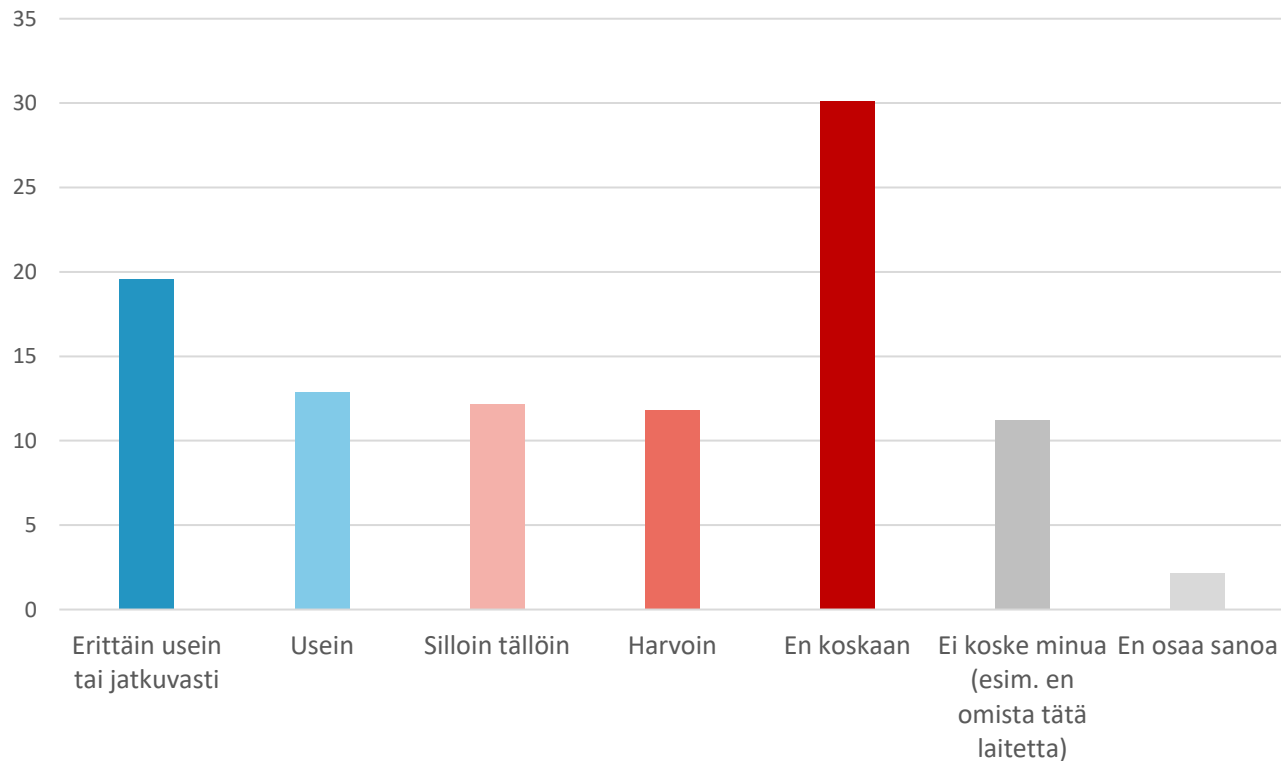

Yleisimmät kulutusjoustotoimet talvella 2024-2025 (tehty erittäin usein tai usein)

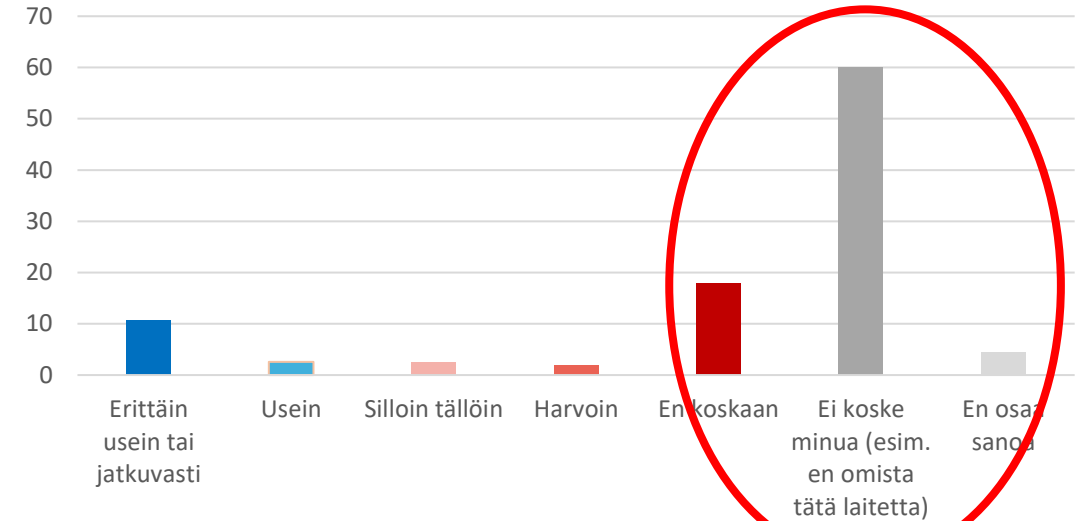

Kysymykset kulutusjoustotoimimista & asennuksista

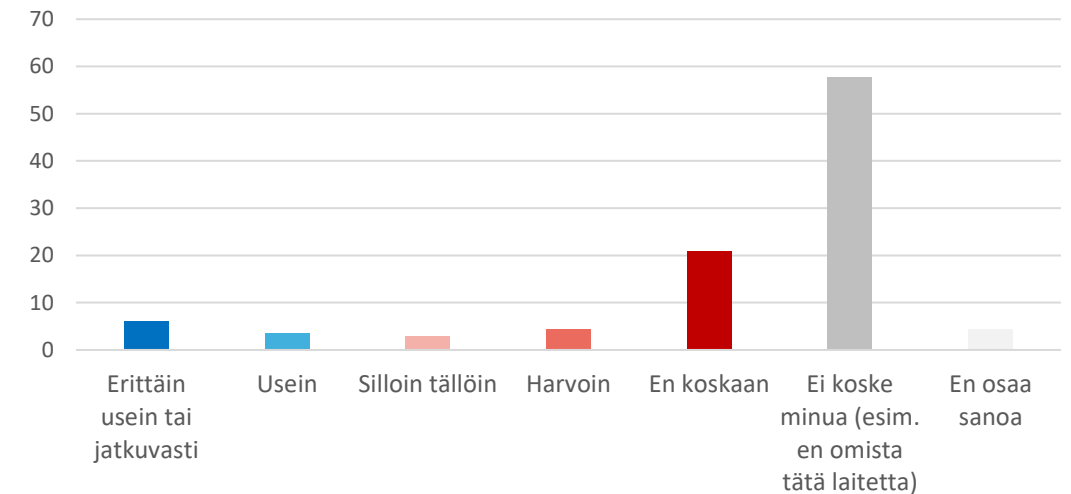
Käytän **pyykinpesukonetta** tunteina, jolloin sähkö on edullista (%)

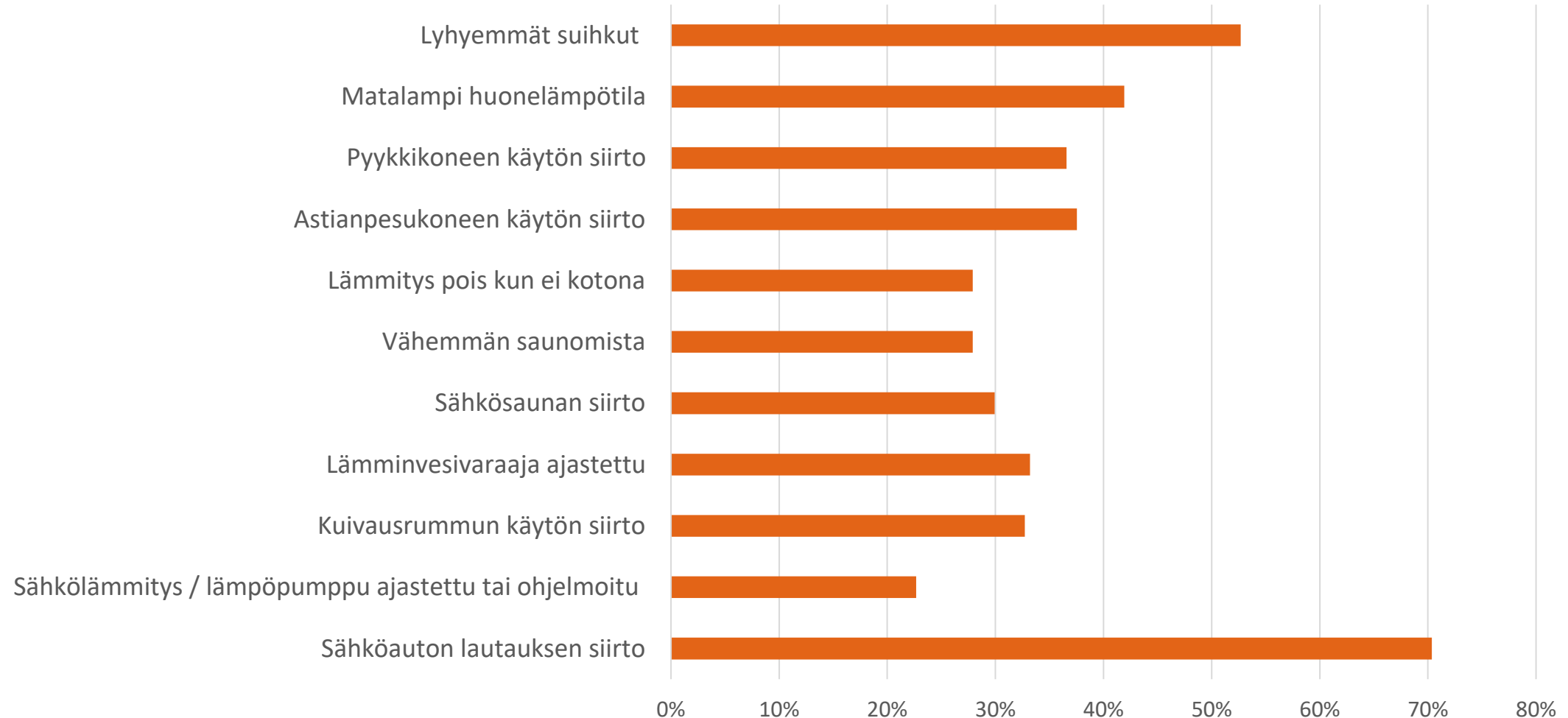
Lämminvesivaraajani on ajastettu lämmittämään vettä tunteina, jolloin sähkö on edullista

Sähkölämmitys / lämpöpumppu ohjelmoitu niille tunneille, jolloin sähkö on edullista

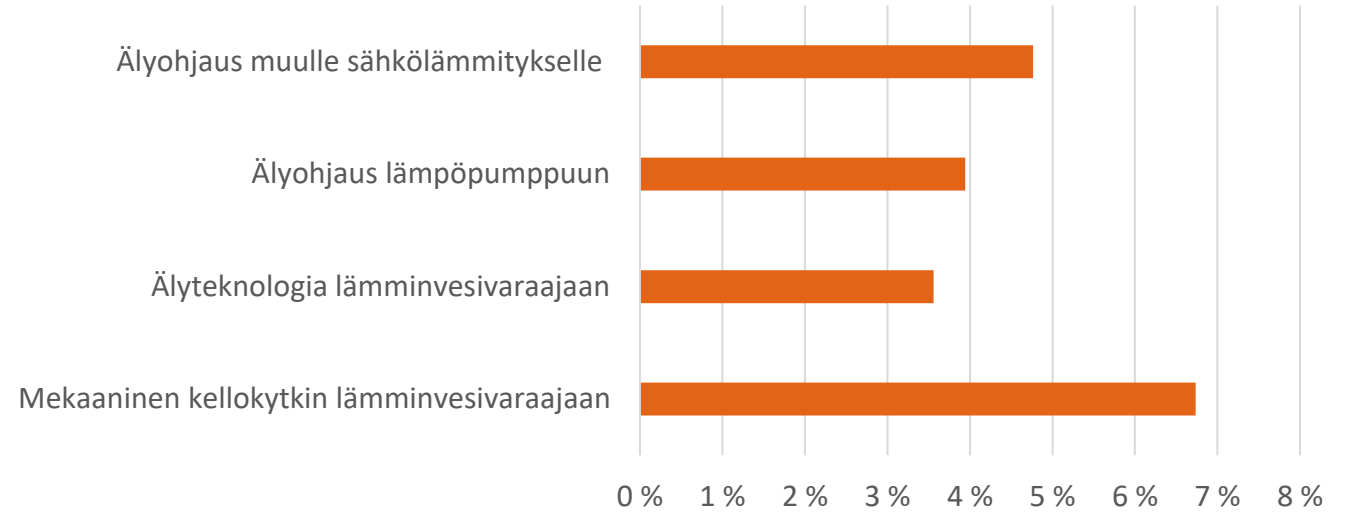

Korkein % niille, joille toimet ovat mahdollisia

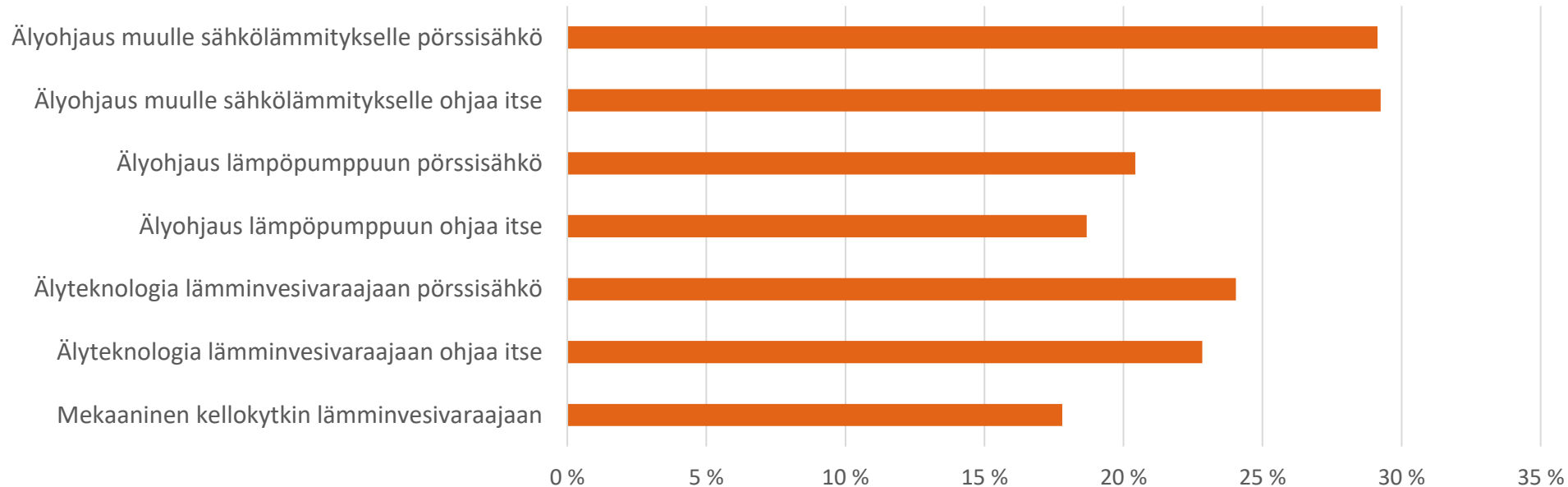

Laitteiden omistus ja Hankintahalukkuus

Minulla on jo tällainen laite tai palvelu käytössä

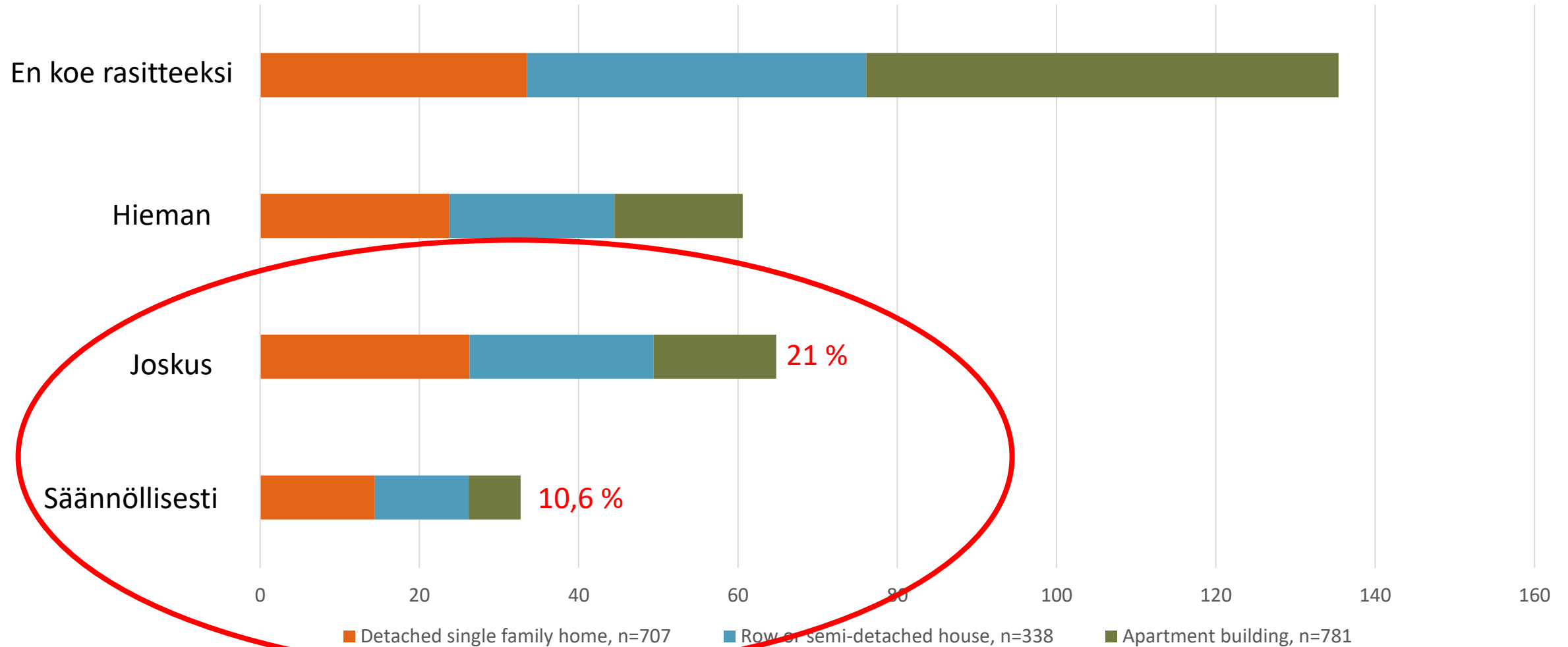
Erittäin kiinnostunut tai jossain määrin kiinnostunut hankkimaan:

Energiaköyhyysindikaattoreja

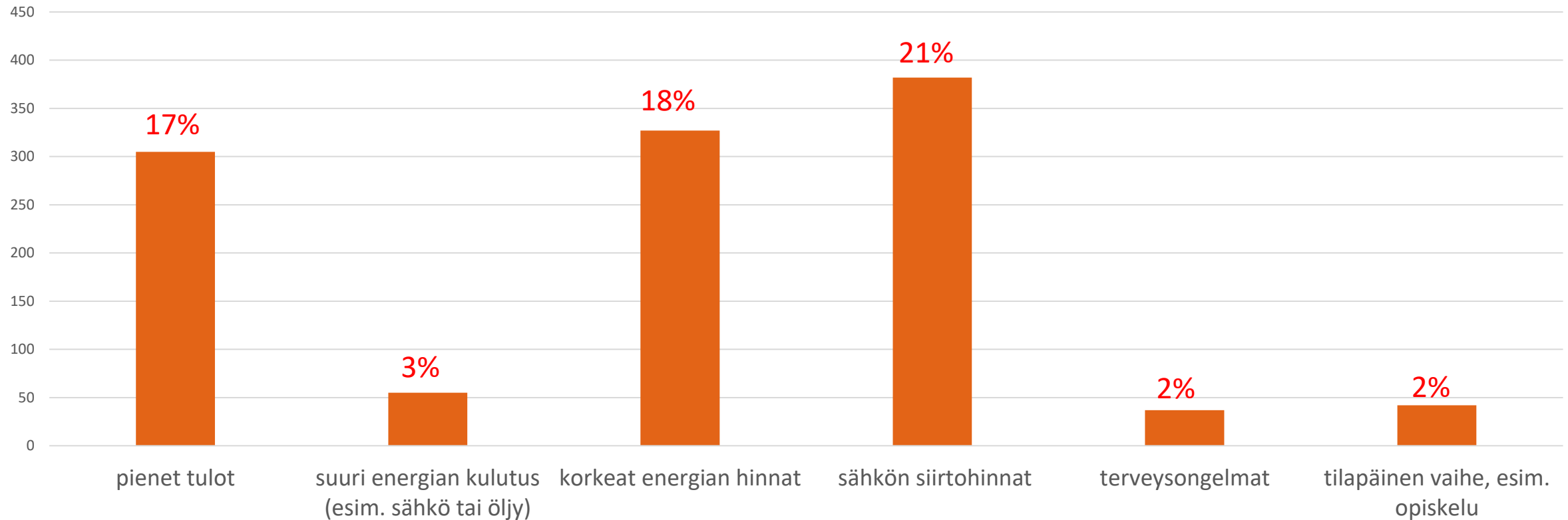

Koetteko kotitaloutenne energiakustannukset rasitteeksi, kotitaloutenne tulot huomioon ottaen?

Miksi energiakustannukset ovat taakka säännöllisesti tai joskus?

Mikä on syy siihen, että energialaskut ovat taakka kotitaloudellenne?

Jatko-analyyseja

Alustava analyysi:
Ketkä todennäköisimmin tekevät kulutusjoustoja
ajoittamalla omia toimiaan tai laskemalla mukavuutta?

- Naiset
- Välittävät ympäristöstä
- Seuraavat sähkönkulutusta

Jatkossa: Analyysi energiaköyhyyden vaikutuksesta
sähkön kuluttamiseen

Kansalaiskokous laati suositukset energiapolitiikan suuntaviivoiksi

8000 kutsutusta valikoitui noin 50-henkinen, suomalaisia edustava joukko puntaroimaan alkuvuodesta 2025:

- Kulutusjoustoa
- Asumisen politiikkatoimia ilmastosuunnitelmassa
- Energiaköyhyyttä ja -avustuksia
- Energianeuvontaa

Kokouksen tuloksena syntyi **kannanotto kansalaisten silmissä hyväksyttävistä keinoista ohjata kotitalouksien energiankäyttöä**, joka luovutettiin ministeriöille ilmasto- ja energiapolitiikan valmistelun tueksi. Kokouksesta ja sen opeista on koottua tietoa, mm.:

- [Kannanoton luovutustilaisuus \(3.3.25\)](#)
- [Tekoälyn hyödyntäminen kokouksessa](#)
- Lisää oppeja tullaan jakamaan Moniäänistä politiikkaa – miltä näyttää kansalaiskeskustelujen Suomi? -tilaisuudessa 27.11.25. Lisätietoja: <https://sites.utu.fi/kansalaiskokous/news/kansalaiskeskustelujen-suomi/>
- Lisätietoja: utu.fi/kansalaiskokous

Kansalaiskokous: Mitä kulutusjoustoratkaisujen edistämisessä tulisi ottaa huomioon?

1. Energian **varastointijärjestelmiä tulee kehittää**, jotta hintojen vaihtelu tasaantuu ja kulutusjoustopon tarve vähenee.

2. **Kulutusjoustopon kannustavia hinnoittelumalleja** pitää kehittää, jotta voimakkaiden hintavaihteluiden **riski ei ole kokonaan kuluttajan harteilla**.

3. Kotitalouksien **energiatehokkuutta parantavia ja kulutusjoustoa edistäviä toimia**, kuten energiaremontteja ja kulutuksen ajoituksen automatisaation lisäämistä **on tuettava**; myös pienempiä remontteja, kuten talon eristämistä tulee tukea.

4. Koska korkeat sähkön siirtohinnot ja perusmaksut heikentävät kulutusjoustopon saatavia hyötyjä, **tulee siirtohintojen olla joustopon kannustavia**.

5. Kuluttajille tulee tarjota **“avaimet käteen” -palveluita** teknisiin kulutusjoustoratkaisuihin. Ratkaisujen tulisi olla helposti **verrattavia** hinnoitteluiltaan ja niille tulisi olla määritetyt **yhteensopivuusstandardit**, jotta laitteistot eivät ole riippuvaisia tietyistä ohjelmistopalveluntarjoajista.

6. Tarvitaan **helppoja ja automatisoituja ratkaisuja** kulutusjoustopon toteuttamiseen, joita **kuka tahansa osaa hyödyntää**.

Kiitos!

Outi Pitkänen, Kuluttajatutkimuskeskus / HY

Outi.pitkanen@helsinki.fi

Tutkimusta rahoittaa strategisen tutkimuksen neuvosto

